

Posudek diplomové práce:

Horáčková Jana, Dalitská literatura a její úloha v dalitském hnutí

Diplomová práce, FF UK, Praha 2011.

vedoucí práce: Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

Posudek školitele:

Jana Horáčková se během svého studia zajímala především o tamilskou literaturu, a proto si, stejně jako v případě práce bakalářské, vybrala pro svou diplomovou práci téma právě z této oblasti. Ovšem na rozdíl od bakalářské práce, ve které se Jana Horáčková zaměřila na starotamilskou literaturu období sangamu, v diplomové práci rozebírá literaturu současnou.

Dalitská literatura představuje nový a velice svérázný proud, který vyvolává jak v Indii, tak v zahraničí, velmi rozdílné reakce. I přesto, nebo možná právě proto, se dosud neobjevilo mnoho seriózních děl k tomuto tématu. K jejich malému množství jistě přispívá i relativní mladost tohoto písemnictví. V české literatuře se dosud objevily pouze tři drobné překlady a dva krátké články. Z tohoto hlediska je to tedy téma vhodně zvolené.

Studentka v úvodu práce nastiňuje historii dalitského hnutí a poukazuje na některé události, které měly na formování dalitské literatury bezprostřední vliv. Je to zejména souvislost s hnutím afro-američanů, jejichž literaturou byli dalité inspirováni. Všimá si také marxistické ideologie, která hrála ve formování názoru mnoha dalitských předáků významnou roli. Dále uvádí stručnou historii nejvýznamnějších proudů dalitské literatury podle regionální/jazykové příslušnosti, tedy tamilské, hindské, telugské a gudžarátské. Důležitou kapitolou je i estetika dalitské literatury. Konkrétní díla (ať už v překladu nebo v originále) jsou rozebrána v kapitole 9, kde autorka mapuje nejčastější témata a žánry dalitské literatury. V krátkosti si všimá také jazykové stránky těchto děl a v závěru práce pak ženských autorek, v případě tamilštiny zastoupené především spisovatelkou Bámou.

Z hlediska obsahu a struktury tedy práci nelze nic vytknout, autorka se dotkla všech důležitých aspektů, práce vyhovuje také po stránce formální. Jana Horáčková se snažila opatřit si všechny důležité zdroje, pravidelně konzultovala svůj postup se školitelem a zapracovávala jeho připomínky. Tato pečlivost však má v tomto případě i svou negativní stránku neboť nedovolila diplomantce, aby více projevila svůj úsudek, a aby se alespoň částečně odpoutala od nejčastěji uváděných názorů a teorií a vtěsnila tak do diplomové práce něco více svého. I přes tuto výtku navrhuji hodnocení: výborně.

Pavel Hons 11.05.2011

Oponentský posudek na diplomovou práci

Název: **Dalitská literatura a její úloha v dalitském hnutí**
Autor : **Jana Horáčková**
Vedoucí práce: Mgr. Pavel Hons, Ph.D.
Oponent: Mgr. Vlastimil Blecha

Předložená diplomová práce má rozsah 82 normostran a je rozdělena na deset kapitol, Úvod a Závěr. Práce je zpracována převážně kompilační metodou na základě odborné literatury a textové analýzy děl dalitských autorů. Charakter práce je popisný, autorka si v ní klade za cíl utřídění dostupných informací o dalitské literatuře a jejím vztahu a významu pro emancipační sociální a politická hnutí dalitů. Z formálního hlediska práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci a obsahuje veškeré požadované náležitosti (poznámkový aparát, seznam literatury, abstrakt). Práce je technicky a esteticky kvalitně zpracovaná a až na drobné výjimky (strana 21, 5. řádek letopočet konference v Mahadu uveden jako „1927“, správně 1972) se v ní neobjevují chyby či překlepy.

V prvních třech kapitolách autorka představuje kastovní systém, jeho historický vývoj, pozici dalitů v tomto systému, vztah mezi kastovním systémem a indickým státem a velmi přehledným způsobem přibližuje vznik a vývoj politických hnutí za emancipaci dalitů. Seznámení s nejvýznamnějšími dalitskými literaturami v Indii (v telugském, tamilském, hindském a gudžarátském jazyce) je obsahem čtvrté kapitoly. Kapitoly pět, šest a sedm jsou věnovány často problematizovaným otázkám v souvislosti s dalitskou literaturou – její podobností a inspirací afroamerickou literaturou, autenticitě autorů jako základní podmínce pro psaní dalitské literatury a kritikám vznášeným vůči dalitské literatuře. Práce s jazykem u dalitských autorů je pojednána v kapitole osm. Devátá kapitola pojednává o typických žánrech a tématech reflektovaných dalitskými autory, desátá kapitola si všímá významu žen a genderové problematiky pro dalitskou literaturu. Kapitoly osm, devět a deset jsou doplněny řadou příkladů a citací z děl dalitských autorů, vzhledem k oborovému zaměření autorky převážně z tamilštiny. Členění práce pokládám za šťastné a myslím, že vzhledem k rozsahu práce se autorce podařilo podat velmi koncizní přehled většiny hlavních témat diskutovaných v souvislosti s dalitskou literaturou.

Styl práce odpovídá odbornému popisu, je povětšinou psána srozumitelnou a čtivou češtinou. V několika málo případech jsou však zvolené formulace poněkud neobratné (strana 36: „*Tamilové měli snadný přístup k překladům dalitské literatury z ostatních indických jazyků, zatímco opačným směrem tento obchod nefungoval.*“ – spíše výměna, inspirace či ovlivnění) či nepřesné (strana 34: „*Od počátku 20. století v Tamilnádu působila strana Justice Party pod vedením E. V. Rámasámiho.*“ – Ve skutečnosti E. V. Rámasámi Nájakkar vedl stranu až od roku 1938, zatímco strana fungovala již od roku 1916).

Kritické výhrady mám také k některým tvrzením, která jsou poněkud zjednodušená či nedostatečně vysvětlená, spíše než nepravdivá. Například na straně 18 autorka tvrdí, že „[Perijár] *Původně byl aktivním členem Kongresu, nesouhlasil ale s Gándhího názory. Byl pro radikálnější řešení a nechtěl žádné kompromisy.*“ Není zde vysvětleno s jakými Gándhího názory Perijár nesouhlasil, ani jaké radikálnější řešení zastával. Podobně na straně 32 se píše: „*Po Bágúlův výstupu na shromáždění v Mahadu v roce 1972, který bývá označován za milník ve vývoji dalitské literatury...*“ aniž by bylo vysvětleno, čím byl Bágúlův výstup tak zásadní, že je považován za milník. Doporučuji, aby diplomantka rozvedla tato svá tvrzení během ústní zkoušky.

Největší přínos předložené práce vidím v utřídění rozsáhlého materiálu o dalitské literatuře, který se autorce podařilo shromáždit, do jednoduššího celku. Autorka prokázala svou velmi dobrou orientaci ve zvoleném tématu a práce by dle mého názoru po drobných úpravách mohla velmi dobře sloužit jako úvod k četbě dalitské literatury pro studenty, neboť přehledným a srozumitelným způsobem předkládá nejdůležitější aspekty dalitské literatury a zařazuje ji do sociálního a historického kontextu indické společnosti i světové literatury.

Přes shora uvedené drobné výhrady jsem proto přesvědčen, že autorka odevzdala velmi kvalitní práci na aktuální téma a vřele ji doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně

V Praze dne 22. 5. 2011

Mgr. Vlastimil Blecha _____